

Voorzitter

stemmingen in één keer te doen. Het VAO zal worden toegevoegd aan de agenda van morgen.

Het woord is aan mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Een maand geleden heb ik samen met mijn collega Langkamp vragen gesteld over mosquito's. Ik wil daar graag antwoord op. Ik heb een maand geleden ook vragen gesteld over mantelzorgers die onder druk staan. Ik wil daar graag vandaag antwoord op in verband met een VAO morgen en een motie die wij mogelijk willen indienen.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram met spoed doorzenden naar de regering.

Het woord is aan mevrouw Kant.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Ik verzoek, het verslag van het algemeen overleg over de verpleeghuiszorg op de agenda te zetten.

De **voorzitter**: Wij zullen het verslag toevoegen aan de agenda van volgende week.

Het woord is aan de heer Poppe.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter. Ik wil graag om een brief vragen aan de ministers van VROM en van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Cramer en de heer Eurlings, over het principeakkoord met DSM inzake het beëindigen van ammoniaktransporten van Geleen naar DSM Agro in IJmuiden. Op 21 mei jongstleden heeft minister Cramer gezegd dat alles was geregeld. Ik kreeg onze aangeboden petitie terug met een grote rode strik eromheen. Naar nu blijkt, is het nog steeds niet geregeld. Ik wil een brief waarin wordt ingegaan op wat er precies aan de hand is. De minister heeft ook gezegd dat het personeel van DSM Agro volledig zou worden overgenomen door Corus. Ook dat, zo heb ik van de ondernemingsraad vernomen, blijkt niet juist te zijn. Twee onjuistheden zijn er twee te veel. Ik verzoek om een brief met een nadere duiding.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram onder de aandacht brengen van de regering. Wat is uw tweede verzoek?

De heer **Poppe** (SP): Mijn tweede verzoek is een rappel over schriftelijke vragen op 28 april jongstleden. Dat rappel heb ik vorige week dinsdag ook al gedaan. Het is naar de minister gegaan. Ik heb nog niets gehoord en dat duurt mij te lang. Ik vraag nu niet alleen om doorgeleiding van het stenogram, maar ook om een opmerking van de voorzitter erbij dat het zo genoeg is en dat het kabinet antwoord moet geven.

De **voorzitter**: Ik zal, namens u, een stevige brief sturen en het stenogram meezenden.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de Milieuraad**, te weten:

- de motie-Duyvendak/Jansen over staken van de inzet voor het gratis beschikbaar stellen van broeikasgas-emissierechten (21501-08, nr. 277);
- de motie-Duyvendak/Jansen over beperken van de inzet tot het gratis beschikbaar stellen van broeikasgasemissierechten (21501-08, nr. 278);

- de motie-Neppéus/Zijlstra over openen van het debat over kernenergie (21501-08, nr. 279);
- de motie-Jansen c.s. over méér afstand nemen van het voornemen tot verplichting tot 10% bijmenging van biobrandstoffen (21501-08, nr. 280).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: De motie-Duyvendak/Jansen (21501-08, nr. 278) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering pleit voor het toekennen van een hoeveelheid emissierechten aan mondiaal concurrerende energie-intensieve bedrijven – ter compensatie van hun inkoop van elektriciteit bij derden – waarbij die hoeveelheid is gebaseerd op het gemiddelde elektriciteitsgebruik van die bedrijven in de periode 2005-2007 en de verwachte CO₂-kosten van elektriciteit uit marginale elektriciteitscentrales ("CO₂ costs passing through of the marginal power generation setting electricity prices");

verzoekt de regering, wanneer zij zich hiervoor inzet, als interpretatie van het begrip "marginal power generation setting electricity prices" te hanteren: een elektriciteitscentrale waarvan de CO₂-uitstoot ten hoogste gelijk is aan die van een nieuwe gascentrale gebaseerd op stand der techniek,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 281 (21501-08).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Duyvendak/Jansen (21501-08, nr. 277).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Duyvendak/Jansen (21501-08, nr. 281).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Neppéus/Zijlstra (21501-08, nr. 279).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Jansen c.s. (21501-08, nr. 280).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 13 december 2007 te Lissabon totstandgekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocolen en Bijlage (Trb. 2008, 11) (31384, R1850).**

(Zie vergadering van 3 juni 2008.)

De **voorzitter**: Aan de orde is de tweede termijn. Gisteren is er bijzonder uitvoerig van gedachten gewisseld. U weet allen dat de spreektijd in tweede termijn nooit langer is dan een derde van die in eerste termijn, maar het mag ook minder zijn.

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Ten Broeke** (VVD): Voorzitter. "En zonder slag of stoot ging de Kamer akkoord met het Verdrag van Lissabon", las ik deze ochtend ergens. Ik weet niet hoe het u vergaat, voorzitter, maar na onze eerste termijn, die uitliep tot diep in de nacht, vraag ik mij af of de kloof tussen de leden van de Kamer en hardwerkend Nederland wellicht kleiner is dan die tussen ons en onze trouwe volgers. Het finale debat over het Verdrag van Lissabon dat wij deze dagen voeren, is helaas een debat voor insiders; dat moet worden toegegeven. Het gaat over zaken als behandelingsvoorbehouden en instemmingsrechten, over vragen naar communautair of intergouvernementeel, maar uiteindelijk om de fundamentele rechten van ons parlement. Het gaat om de volksvertegenwoordiging in Europees perspectief en wel degelijk ook om een verbeterde zichtbaarheid en herkenbaarheid van Brussel in onze Haagse arena. Daarop moeten wij niet alleen hopen, daarvoor moeten wij niet alleen bidden, daar moeten wij zeker niet om smeken; wij moeten dat gewoon regelen.

Waarom werkt de communautaire methode wel bij 12 of 15 lidstaten, maar veel minder of anders bij 27 lidstaten? Dit heeft te maken met het feit dat de dynamiek van de Europese Unie wezenlijk is veranderd. Wij hebben het 50 jaar gedaan met de communautaire methode. Wat heeft dit opgeleverd? Welke les trekken wij uit 1 juni 2005? Wij moeten daaruit mijns inziens de les trekken dat de communautaire methode nooit een doel op zichzelf kan zijn. Het is een manier om werkbaar en democratisch te opereren. Inderdaad zijn er verschillen tussen de communautaire en de intergouvernementele methode. De communautaire methode kan niet op zichzelf staan. Het was een vorm van resultaatvoetbal, maar bracht het publiek niet op de tribunes. Het moet ons aan het denken zetten dat andere landen ineens de

buitenspelval hebben uitgevonden en Nederland het laatste land is dat volgt. Het gaat er mij om dat Nederland niet als laatste omschakelt, dat wij effectief invloed kunnen blijven uitoefenen en draagvlak krijgen bij de bevolking. Hiervoor is herkenbaarheid nodig. Dit kunnen wij bij de communautaire methode niet overlaten aan het Europees Parlement. Wij kunnen onze nationale belangen niet laten vertegenwoordigen door 750 Europarlementariërs van verschillende politieke denominaties, terwijl bovendien slechts een kleine minderheid van deze 750 leden uit Nederland afkomstig is. Zij kunnen dit niet doen omdat het Europees Parlement, als het al met de Europese Raad onderhandelt via de codecisieprocedure – dit is het zwaarste recht dat het Europees Parlement is gegeven – altijd onderhandelt met één rapporteur. Daarbij kan het parlement zelfs geen alternatieven voorleggen. Daarom kent het Europees Parlement geen vertrouwensregel, in tegenstelling tot de Tweede Kamer. De codecisie kan dan ook niet worden gezien als een volwaardige democratische spelregel zoals wij die in de Tweede Kamer kennen.

Het gaat in dit debat om de vraag hoe de legitimiteit van de Europese Unie kan toenemen en hoe het Nederlandse parlement hierbij de volle verantwoordelijkheid gaat nemen. Zien de burgers straks dat het Nederlandse Parlement zijn tanden laat zien om hun belangen in Brussel te verdedigen, of nemen zij dat aan? De staatssecretaris veegde de amendementen van tafel die een actieve rol van het nationale parlement wettelijk vastleggen. Hij deed dat mijns inziens met een achterhaald verhaal over de communautaire methode. Het was een verhaal dat wij 50 jaar geleden hebben gehoord en dat wij achter ons moeten laten. Het is waar dat er sprake is van een communautaire methode zodra meerderheidsbesluitvorming wordt geïntroduceerd. Het is waar dat de interne markt, het milieubeleid en andere grote verworvenheden van de Europese Unie op deze methode zijn gestoeld. De Europese Unie gaat echter een nieuwe fase in, waarbij wij niet zonder meer genoeg kunnen nemen met de oude communautaire methode. Wij gaan besluiten nemen in Brussel die werkelijk diep ingrijpen in de levens van mensen, die raken aan ons rechtsgevoel, aan het Nederlands rechtssysteem en aan Nederlandse belangen. Het Verdrag van Lissabon houdt daarmee rekening. De correcties die daarin zijn aangebracht, juichen wij toe. Het corrigeert op punten waar dat kan. Noodremmen zijn aangebracht op terreinen als minimumstraffen, het optreden van de Europese aanklager, familierecht en sociale zekerheid. Die noodremmen kan de regering alleen inroepen als daarover bij consensus wordt besloten. Dat lezen wij als unanimitéit, mijnheer Timmermans. Dan vinden wij, zijn eigen redenering volgend, dat het parlement er instemming voor moet verlenen indien de gewone besluitvormingsprocedure, lees de communautaire, wordt geschorst.

Omdat het diep ingrijpt in de levens van burgers die wij vertegenwoordigen, willen wij niet slechts vertrouwen op de blauwe ogen van deze of enige andere regering, van deze of enige andere minister van Justitie, van deze of enige andere minister voor Migratie en Integratie. Niet omdat wij de regering niet vertrouwen maar omdat hier extra controle is vereist en ook is gerechtvaardigd. Daarom handhaaft de VVD-fractie haar amendement op stuk nr. 9. Zij past het evenwel een beetje aan om meer duidelijkheid te realiseren. Wij